

необхідно складати завдання і вправи з поступовим зростанням рівня складності і проблемності. Саме такий підхід виробляє у студентів уміння вирішувати задачі.

Зупинимося на методиці проведення практичних занять з вищої математики, що характеризується активним процесом систематизації нових знань і засвоєння практичних прийомів вирішення завдань з використанням активних методів навчання; тобто студенти мають реальні можливості обмінюватися ідеями та знаннями в ході творчих групових дискусій. Основою для проведення таких занять є комплекс творчих завдань. Процес самостійного вибору способу розв'язання задачі, обговорення раціональності вирішення викликають інтерес у студентів і активізують розумовий процес. При цьому викладач повинен направляти дії студентів, давати необхідні вказівки, підтримуючи їх зацікавленість. У разі розходження думок студентів з приводу того чи іншого методу розв'язку можна використовувати потрібний слайд з теоретичними відомостями відповідної лекції, а також представити на огляд слайди з правильним розв'язанням задачі після того, як студенти попрацювали над нею самостійно.

На практичних заняттях корисно пропонувати успішним студентам додаткові завдання підвищеної складності з подальшою перевіркою і оцінкою. При підведенні підсумків заняття необхідно констатувати оцінку роботи окремих студентів і групи в цілому.

Розглянуті підходи і методичні прийоми дозволяють активізувати роботу студентів на практичних заняттях з вищої математики.

*Бойко Н. О., доцент,
кафедра розміщення продуктивних сил*

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ У ВИВЧЕННІ КУРСУ «РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА»

Серед інтерактивних методів навчання при вивченні регіональної економіки найбільш вдало адаптуються до навчального курсу створення і використання комп'ютерних презентацій, присвячених одній чи кільком темам.

Комп'ютерні презентації отримали розповсюдження як форма наочного викладання ілюстрованого матеріалу. По суті, це — набір ілюстрованих кадрів, об'єднаних однією темою, підготовлених у вигляді екранної демонстрації для супроводження наукової доповіді, лекції, повідомлення. Але спектр застосування їх знач-

но ширший. Комп'ютерні презентації можна широко використовувати на семінарських заняттях, при підготовці до написання модулів, екзаменів.

В кожному кадрі може знаходитися різна графічна інформація: тексти, карти, знімки, схеми, графіки, діаграми, таблиці, малюнки. При їх демонстрації широко використовуються анімаційні можливості, різні зорові і навіть деякі звукові ефекти. Користувач сам корегує демонстрацією, показує кожен слайд по ходу лекції, доповіді, виступі на семінарі, при необхідності повертаючись до того чи іншого кадру. Презентації можна демонструвати безпосередньо з комп'ютера, з компакт дисків CD або DVD, а при підключенні спеціального лазерного проектора — проектувати з комп'ютера на великий екран у студентській аудиторії.

Найбільш розповсюдженим засобом презентацій є програма Microsoft Power Point. Вона має простий інтерфейс і дозволяє копіювати окремі слайди, додавати до них різні графічні елементи, кліпи, звукові ефекти. Також є можливість швидко продивлятися презентацію, а при необхідності — публікувати її в Word Wide Wich.

Зазначимо основні етапи підготовки презентації.

Збір інформації:

- опрацювання усіх доступних джерел інформації. Для комп'ютерних презентацій можуть бути використані підручники, навчальні посібники, монографії, довідники та енциклопедичні видання, наукова, науково-популярна література, статистичні довідники, атласи, рекламні проспекти, буклети, фотографії, мультимедійна продукція на компакт дисках або, Інтернет ресурси. Отриману інформацію набираємо у форматі MS Word як єдиного документу;

- ретельне осмислення інформації, створення порядку оформлення матеріалу у певній послідовності відповідно до теми і плану презентації;

- робота з текстом. Скорочення відділення основного матеріалу від другорядного;

- підбір ілюстрацій — один з найважливіших аспектів роботи. Створюючи електронні презентації, слід враховувати особливості сприйняття інформації з екрану. Найкращі можливості демонстрації картографічної презентації в аудиторії забезпечують мультимедіа-проектори. Інформація представлена в наглядному, або графічному вигляді з мінімумом тексту сприймається людиною краще, в такому режимі мозок працює скоріше. Крім того, понят-

тя та абстрактні положення доходять до свідомості краще лише тоді, коли вони підкріплюються конкретними фактами, образами;

- підбір ілюстрацій здійснюється не тільки в Інтернеті, але й, як зазначалось вище, з колекцій власних фото, ілюстрацій поліграфічних видань. Доцільно відбирати усі вподобані фотографії, тому що, чим ширше буде вибір, тим кращою буде та одна, що залишається після відбору. Необхідною умовою підготовки презентації є використання сканера для введення ілюстрацій у комп'ютер. Цифрові знімки, відео-фрагменти можна одразу вводити в комп'ютер, кадрувати і вставляти в презентацію.

Робота з Power Point передбачає такі етапи:

- копіюємо базову інформацію з MS Word. Матеріал теми розбиваємо на чіткі закінчені фрагменти, логічно пов'язані один з одним. Основний елемент презентації — слайд (кадр), в який вмонтовані окремі зображення та авторський текст;

- до базового тексту додаємо ілюстрації, їх бажано розміщувати за розміром на цілий слайд;

- працюємо з текстом. Power Point містить комплект шаблонів слайдів зі стандартними шрифтами, заголовками, фоном, розміткою графічних елементів і тексту, що визначає єдність дизайну презентації. Крім того, студент може самостійно «з чистого листа» конфігурувати слайд, застосовуючи оригінальний дизайн, розташувати графічні елементи та текст відповідно їх змісту;

- структуризація тексту. Використовуючи Smart Art (функцію Power Point), доповнюємо текст схемами, таблицями, графіками, діаграмами з послідовними коментарями та аналізом. Слід забезпечувати розуміння аудиторією кожного слова, речення, поняття. Розкриваючи їх сутність, доцільно спиратися на знання і досвід студентів використовувати порівняння, тобто враховувати принцип доступності і різноманіття форм.

Використання слайдів зі схемами, діаграмами, графіками та таблицями є досить актуальним при вивченні регіональної економіки, вирішенні поставлених перед аудиторією проблем, кількісних та якісних характеристик об'єктів. Необхідність включення в електронні засоби статистичних ілюстрацій пов'язана перш за все з їх методичною цінністю. Але бажано не наповнювати слайди значною кількістю цифр, а якщо вони застосовуються, то здебільшого — для порівняння та аналізу, а не тільки з метою заучування.

Використання такої наочності в процесі навчання сприяє підвищенню ролі сприйняття та формуванню стійких асоціативних зорових образів та розвитку творчих здібностей студентів;

• продивляємося презентацію, оцінюємо її видовищність. Слайди повинні контрастуватися за кольоровим рішенням та наповненням, не втомлювати сприйняття.

В кожній презентації має бути родзинка, тому — «розбудіть свою креативність».

Якщо є вибір Power Point 2003 чи 2007, слід знати, що програма Power Point здебільшого не читається, але має набагато більше можливостей створити сучасну цікаву презентацію.

Електронна презентація дозволяє в рамках одного засобу навчання реалізувати практично всі види вербального і наочного подання матеріалу за рахунок використання:

- статичних візуальних засобів (текстів, карт, фотографій, малюнків, схем, графіків, таблиць);
- динамічних візуальних засобів (мультиплікації, відео);
- аудіозасобів (музичних, шумових, текстового супроводу та їх сполучень озвучування пропонуваного на дисплеї тексту).

Створення і використання навчальних презентацій досить трудомістка, але перспективна справа. Інтерес до них студентів, активність сприйняття перевищує інші традиційні наочні посібники, а можливість продемонструвати унікальні картографічні документи, іншу наочність у будь-якій аудиторії просто унікальна.

Використання електронних презентацій є сучасним продуктивним методом навчання, що розкриває нові можливості оптимізації навчального процесу.

*Бойчук Н. С., асистент,
кафедра управління персоналом та економіки праці*

ДИСКУСІЯ ЯК МЕТОД АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ПРАЦІ Й СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ»

В зв'язку з сучасними тенденціями соціально-економічного розвитку країни, для яких характерні збільшення інформаційної бази, швидкі темпи розвитку науки, техніки, технологій, інтелектуалізації праці призводять до швидкого застаріння знань отриманих студентами у ВНЗ. Тому найважливішим завданням вищої школи і, зокрема, кожного викладача є підготовка до професійної діяльності фахівців, які не тільки володіють професійними компетенціями, але й спроможні миттєво реагувати на ці зміни, самостійно приймати рішення, володіють такими якостями, як іні-